

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PATTON AVENUE AND McGRIGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Будівлі, на році вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Care. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ВАЖЛИВУ СПРАВУ

Вже лише кілька днів залишилися до листопада, до розпочаття кампанії в користь робітничо-фармерської преси. Значення нашої преси в нинішній час економічної кризи, класових боїв, великих світових подій, що так швидко розвиваються, вимагають правильного висвітлювання — вже було широко висвітлено у відозвах центральних зарядів наших масових організацій, які містилися в кількох останніх числах "Укр. Роб. Вістей" зарядом. Тому не торкаючись того питання в цій статті, ми звернемо увагу на одну, на нашу думку, важливу справу, якої у згаданих відозвах не було підкреслено з відповідним натиском.

Кожний з'їзд ТУРФДім і кожна конвенція РЗТ вже через кілька останніх років постановляють, щоб кожний член і членкиня ставали передплатами своїх часописів, які є органами цих організацій. Як і причини таких постанов? Причини є ті, що значна частина членів і членкинь цих організацій не передплачують, а тим самим і не читають української робітничо-фармерської преси, не читають тих газет, які є органами тих організацій, до яких ці члени та членкині належать.

Недільничся на кількарізкові постанови конвенцій, ми проте й зараз мусимо писати й пригадувати про них — не тому, що нам хочеться про це писати, а тому, що ухвали ухвалами, а наслідків видно або дуже мало, або й зовсім не видно.

Який це член робітничо-фармерської чи то освітньої чи заповогової організації, коли він не читає своєї преси? Що він знає про свою організацію, що він знає, про робітничий рух, про класову боротьбу, про все, що в світі діється? Який поступ робить він в організації, яку користь приносить йому організація, чи він організації, коли він не цікавиться ні організацією й нічим взагалі таким, чим живе свідоме робітництво?

Ще можна зрозуміти члена, який недавно вступив в організацію й не всім ще настільки освідомитися, щоб йому неможливо без газети обійтися. Але як можна зрозуміти члена, що роки стоїть в організації, а газети не читає?

Ті питання треба ясно поставити перед членством наших організацій в нинішній листопадовій кампанії й дати на них ясний й недвозначний відповідь.

Мова тут йде не тільки про допомогу пресі — бо передплата, це заплата за ту науку, яку газета несе своєю читачеві. Мова йде про самих тих членів, про їхню роллю в організації, про користь з них для організації й для трудящих, для їхньої боротьби взагалі, як також про користь організації для них.

Нині не такий час, щоб пускати такі питання мимо вух. Коли сотки робітників заповано в тюрму по цілій країні, коли стоїмо напередодні суду над цілим проводом комуністичної партії, над цілою комуністичною партією, над революційною частиною канадського пролетаріату, коли депортують і "добровільно" й насильно робітників з "демократичної" країни до фашистських країн, коли розстрілюють робітників за те, що вони, страйкуючи за кусок хліба, за право на життя, посміли демонструвати свій протест проти голоду й невольництва — нині, в такий час бути членом революційної робітничої організації, пускати все це мимо вух, не допомагати цій боротьбі, не цікавитися цим всім — а раз член не читає своєї газети, то значить, що й не цікавиться — значить ігнорувати робітничий рух, якщо не гірше.

Тому, ми думаємо, й ми певні — з нами погодиться кожний свідомий робітник, що всі наші організації повинні поставити в листопаді у своїх організаціях питання про передплатування й читання українських робітничо-фармерських газет всіма членами й членкинями ясно й дістати на них відповіді. Центральні Заряди українських робітничо-фармерських організацій повинні дати відповідні директиви зарядам відділів, перевіряти контролю, винясити причини, щоб знати членство своїх організацій.

Робкори, секретарі зарядів та прескомів і взагалі охочі до писання товариші повинні заговорити порядком самокритики на сторінках своєї преси про таких членів. Це не є накид, ні глузування, ні примус. Це, в нинішній час завязяти класових боїв пролетаріату, є питання, яке мусить бути розв'язане в один або другий бік.

ВЕБ ДЯКУЄ СОЦІЯЛ-ФАШИСТАМ ЗА ОБЕДНАНИЙ ФРОНТ

АЛДЕРМЕН ФЛАЙ ШИРОСЕРДЕЧНО ВИБОВТАВ ПРАВДУ.

В минулому числі "Укр. Роб. Вістей" писали ми вже про постанову незалежної партії праці у Вінніпегу не ставити свого кандидата на мейора цього року в міських виборах, щоб не пошкодити мейорові Вебові, який знову кандидат, й щоб не втратити голосів проти минулого року через кандидатуру комуністичного кандидата.

Вінніпегська консервативна газета "Трібюн" з 20 жовтня, яка підтримує Веба, кидє дещо більше світла на той номінаційний мітінг незалежної партії праці, на якому були присутні

всі лейбористські алдермени та послі провінціального парламенту. Коли інші лейбористські "дипломати" різними викриваннями маскували своє становище проти ставлення кандидата на мейора, то зате алдерман Флай відкрито заявив: "Лейбористські алдермени не можуть додати ніяких хиб у Вебові. Ми не можемо показати пальцем на щось зокрема такого, що він зробив недоброго, що ж відноситься до допомоги безробітним, то ми рішуче нічого не можемо сказати проти него".

Така була заява лейбористського алдермена Флая. Як бачимо, Флай, не говорив це за себе самого. Він казав ми, лейбористські алдермени не бачимо ніяких хиб у Вебові, а вже що до допомоги безробітним, то Веб був "перфектний", якраз такий, якого лейбористам треба, він йшов піся їхньої програми — іншими словами, лейбористські алдермени визнали програму Веба за свою.

Такий тепер світ. МекДоналд, Сноуден, Томас знайшли перфектність в Баддівнові, Остеніві Чемберлейнові, а вінніпегські лейбористи — у Вебові.

Це є цілком логічний вихід лейборитів з того становища, в якому вони опинилися за останні роки. Економічна криза, подвійний робітничий мас, активна боротьба вінніпегського робітництва за кусок хліба й за свої права до решти ізолювали політичних спекулянтів з незалежної партії праці від трудящих мас і приспівали їхню повну капітуляцію перед буржуазією й то перед воєнничо-фашистською її частиною.

Флай сказав не тільки те, що всі лейбористські алдермени та послі провінціального й домінійального парламентів думають — він сказав те, що вони говорили й вирішили на своєму парткокусі. Він сказав, що нема більше потреби бавитися в лейбористські програми, бо програма мейора Веба якраз така, якої лейбористам потрібно — це програма розбивання голод безробітним, заборона їхніх мітінгів, демонстрацій й безпошадний терор проти комуністів.

Програма мейора Веба про об'єднаний фронт проти комуністів — це якраз те, чого соціал-фашисти добивалися довгі роки. І коли нині ця погромницька програма вимагає об'єднаного фронту буржуазії усіх відтінків з лейбористами, а "сильно-прогрес асоційш" ставить проти Веба іншого кандидата, то другий (провідний) лейбористський алдермен Блумберг зі злостю заявляє, що найбільшою втіхою його було б забити цюваха в домовину "сильно прогрес асоційш".

Веб належно оцінив це становище своїх лейбористських спільників і вже не тільки не збирається купати їх в Ред рівері, але каже, що такі наїбила в місті організація, яка оцінила його роботу й не ставить свого кандидата проти него й що він дуже високо цинить за це незалежну партію праці.

Робітництво також повинно подякувати соціал-фашистам, що нарешті вони заговорили відкритою мовою.

ОФОРМЛЕННЯ ОКУПАЦІЇ

(Із статті московської "Правди".)

Збройна окупація Маньчжурії вступила в період свого оформлення. Японський імперіалізм скористався з загострення світової економічної кризи капіталізму для того, щоб поширити й зміцнити свої позиції в Китаю. Коли окупація стала фактом, завдання японського імперіалізму стало відповідним чином погодити свій напад на китайський наріз з іншими імперіалістичними державами, що мають великі інтереси в інших частинах Китаю й менш захищавленими в Маньчжурії. Хазяйнування японської салдатчини в трьох східних провінціях Китаю, фактичне захоплення всієї країни та її підкорення японському імперіалізмові, відбувається в згоді з іншими імперіалістичними державами.

Але окупація Маньчжурії проходить не тільки зі згоди частини імперіалістичних держав та з ухвали Ліги Націй, а й частини китайських та маньчжурських мілітаристів, що здавна були на службі японського імперіалізму, нарешті, за допомогою Кумінтану. Кумінтан — катівський й бльок контрреволюційної китайської буржуазії й поміщиків — ось хто роками працював у Китаю над його поневоленням, ось хто й тепер прикладає всіх зусиль до того, щоб зберігти в своїх руках владу ціною першої-ліпшої змови з імперіалістами. Кумінтан продає китайський наріз шодня, щодня. Кумінтан — це найзапекліший ворог китайських трудящих мас. Кумінтан — це найвідданіший агент чужоземних імперіалістичних гнобителів китайського народу.

Звернення до Ліги Націй, спроби звалювати "протест кумінтанівських мас" проти окупації Маньчжурії — все це є лише бутафорія й тільки розраховане на придурення справжнього віднесення мас проти національних та класових гнобителів.

Для грабування китайського народу об'єдналися всі його

ПОКЛИК МІЖНАРОДНОЇ РОБІТНИЧОЇ ДОПОМОГИ ДО ПРОЛЕТАРІВ, ДО ВСІХ ТРУДЯЩИХ, ДО ВСІХ ПОСТУПОВЦІВ НАНАДИ ВІД ІМЕНІ ЕСТЕВАНСЬКИХ СТРАЙКЕРІВ

Боротьба естеванських майнерів проти нужди, голоду й страшного визиску, що його доконують власники саскечеванських копалень за допомогою уряду, назавжди залишиться найвидатнішою боротьбою частини робітничої класи Канади. Через цілий місяць п'ятсот майнерів і їхніх родин з п'яти копалень стояли проти наклепів і обрибувань власників копалень, їхніх наганячів, проти слизьких політиків, що їх послав туди прем'єр Ендерсон і його спільники з Американської Федерації Праці та з Всеканадського Конгресу Праці, завданням яких було зломити віру майнерів в їхню юнію — Майн Воркерс Юніон оф Канада; проти брехвонь капіталістичної преси — від великих шоденників почавши, а на малих місцевих рептильках скінчивши; і, нарешті, проти подвійних крісів, якими на очах майнерів помордовано їхніх братів.

І проте далі вони борються солідарно й рішуче! Три самотні могили в вуглі на невеличкому швинтарі в Бінфейті, поранені й побиті люди поза шпиталіями, — бо естеванські шпиталі тримають за власника копалень; інші кинені в тюрму, де на них накинута брутально поліція, щоб залякати їх — все це не зломало бойового духа майнерів. Вони борються проти голоду, проти немилосердного визиску, проти капіталізму.

Хати? Сміх, образа світові, коли ці діри, що їх власники призначили на мешкання майнерам, або що навіть їх самі майнери побудували на компенсаційній землі — називати хатами. Дві кімнати, або три кімнати 6×8 чи вроді того, стоялище, як 6 футів — це для людини з шістьох, вісьмох і дванадцятих осіб.

Пожива? Бараболя й хліб, хліб і бараболя. Молоко для дітей майнера? Дуже рідко, коли майнер за 20 літ тяжкої праці спромігся заробити стільки, щоб купити корову. Дуже мало є тут тих худобин, від молока яких так багато залежить життя дітей, які (корови) є символом цієї країни, дуже мало їх тут є.

Компаніїні крамниці — це кілька grosарень, якщо кредит майнера добрий. Двацять літ працює майнер в Бінфейті й проте винен компанії. Цини від 50 до 100 відсотків дорощі, як звичайні цини. Та й в них майнер не дістане кредиту, як-би купує поживу деінде й гродей прогнаним з роботи, коли не купує в компанійних крамницях.

Голод. Діти немають одягу й засуджені на голод з малецтва. Десятки тисяч доларів витрачується в провінції річно, щоб втримати при життю та плекати й вдосконалювати звірят. Але не дітей, не людей! Ім кулі замість хліба. Тюрма замість життя, волі й щастя. Зиски святіші за людське життя.

І проте майнери хоробрі борються.

Робітники й фермери, інтелектуали й поступовці, всі, кого горить іскра принципів людської гуманності — майнери Естевану потребують вашої допомоги, щоб перемогти! Їхня боротьба — ваша боротьба!

Вони вернули до праці після десятиденної тимчасової умови. Саскечеванські власники копалень показали, що ця десятиденна умова їх не збовижує. Ці розбишаки вже порвали на куски цю "угоду". Майнери приготувалися до боротьби за свою справу до замкнути рота. Розуміється, на суді й сам суд мотивуватимуть про справу інакше. Підє в рух справа цілості держави й свистити її інституції, що їх благословила рука всевишнього, традиції, закони, добро народу і т. ін.

Боарно, тої кліки, що об'єдналися під тою назвою, кінчики отого скандалу, шахрайства, що їх мимоволі витягнула парламентарна комісія, що тягнула їх доти, доки це дотикало лібералів, але коли почали позачуватися різкі консервативні — справу заперестиали — цих павів на лаву оскаржених не продасть. Вони можуть грабувати державне майно, вони можуть, навіть повинні, давати капіталістичним партіям сотки тисяч доларів на виборчі кампанії — їх за це судити не будуть — ні тих, що дають, ні тих, що беруть.

А комуністів, тих що ці злодійства викривають, посадять на лаву суду, будуть судити й карати, й то якраз за те, що вони зривають маску з "демократії" й показують трудящим справжнє обличчя диктатури капіталу.

КРОЛ, скликаючи до Торонто на час суду над провідниками компартії й над самою партією представників робітництва й незалежного фармерства цілої Канади — хоче, щоб воцїли були свідками-того, як судитимуть комуністів і за що. КРОЛ хоче, щоб представники робітництва вислухали цілий суд і, без різниці, який буде вирок суду капіталістичного, винесли свій вирок та проголо-

сили й, якщо не буде зроблено й дотримано нової угоди. Кріси поліції не залякали бойового духа хоробрих майнерів Естевану. Вони застрайкують знову, бо вони знають, що іншого шляху для перемоги над голодом немає.

Мораль майнерів міцна — але їм потрібна ваша допомога: **одяг, пожива, гроші.** Уряд Ендерсона, через свою консервативну асоціацію, через департамент "праці", через свої жіночі допомогові організації й ін. також апелює за допомогою для "потребуючих" майнерів, й **вижає роздачу допомоги, щоб розбити ряди майнерів.** Він годує й одягає скебів й систематично старатється голодом примусити піддатися бойових майнерів.

Ігноруйте цей крикливий лндемірний поклик страйколомського прем'єра й його редакційної кліці. **Будуйте секції й комітети Міжнародної Робітничої Допомоги!** Зробіть свої першим завданням перемогу естеванських майнерів. **Збирайте поживу, одяг і фінанси й допоможіть майнерам виграти!** Будуйте Міжнародну Робітничу Допомогу й змийте пляму добродійності з методів поборовання голоду. Розбийте наміри Ендерсона уряду дістати голоси на голоді й нужді естеванських майнерів.

Встановіть комітети МРД, що складалися б з робітників і фермерів і які стояли б за майнерами. Навяжіть звязки з Room 56, — 70 Lombard St., Toronto, Ont., або W. I. R., c/o Workers Centre, Bannatye and Isabell St., Winnipeg, Man., або Mine Workers Union of Canada, Leeson-Lineham Blk, Calgary, Alta.

Солідарність з Естеваном несе перемогу для Естевану.

T. A. Юен секр. ВЮЛ.

Значіння робітничого трибуналу та його виroku над компартією й її провідниками

Це матиме величезне значіння. Бо цей суд над революційними організаціями, що відбується в Торонто напочатку листопада, не буде останнім. Навпаки, це є один з перших того рода судів. Тому трудящі повинні бачити й знати їхній повний хід і зміст.

КРОЛ бажає, щоб робітничий трибунал складався не з робітників одного міста, але цілої Канади. Капіталістичний суд складається з 12-ох присяжних. КРОЛ бажає, щоб і робітничий трибунал складався з 12-ох суддів.

Хто має їх вибрати? Саме робітництво, конференції об'єднаного фронту по цілій країні в такому порядку: венкуверський дістрикт — одного, албертський — одного, саскечеванський — одного, манітобський — одного, монреальський — одного, Нова Скошія — одного, а Онтеріо — шістьох. Значить, всі провінції шістьох, а саме Онтеріо шістьох.

Це не тільки тому, що Онтеріо велике, але тому, щоб менше коштувало. Кошта подорожі суддів покривають самі дістрикти.

Отже компартію й її провідників судитимуть два трибунали: капіталістичний й пролетарський. Хоч вирок другого трибуналу буде не обов'язувачий, бо його "демократичні" закони не визнають, то проте він матиме величезне значіння для робітників і незалежних фермерів Канади, як також — величезне значіння для історії визвольної боротьби.